

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.
HIRDETESEK a szerkesztőségben
és a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Társrszerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és felelős szerkesztő
Dr. Valentin Emil

Főmunkatársak:
Dr. Nyiraty János
Dr. Fehérváry Dezső
úgyvédek.

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Vidékre 16
kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Földet a népnek.

Baja, 1911. február 10

Érdeklődéssel és bizonyos kíváncsisággal olvastam e lap vezérlő helyén a napokban a bajai járás községeiben megtartott népszámlálás eredményét. Ez az eredmény tényleg nem vizasztaló, nem kecsesgetető. A környékbeli községeiben nem állott be az a népszaporodás, amelyet várhattunk volna. Nem tekinthető szaporodásnak az, hogy ha egy község népe tizenhatal (mint Monostoron) harmincnégygel (Béreg) vagy hatvanhatal (Nagybaracska) szaporodott a lakosság 1 esztendő alatt. De még megdöbbenőbb az a tünet, amelyet Felsőszentivánon tapasztalunk, ahol majdnem 10 percentes apadás állott be.

Ennek a szomorú jelenségnek az okát kutatva, cikkíró több fele okát látja a kedvezőtlen eredménynek. És ezek az okok fen is állanak. Igaz. A népszaporulatnak legerősebb gátja a vármegyében fenálló rossz közegészségügyi viszonyok. Egyenesen megdöbbenő, hogy amíg alig-alig fordulhat elő az az eset, hogy valamely községben két-három hónapig üresedésben legyen az állatorvosi állás, addig megeshetik az, hogy két-három, esetleg több község népe egész éven át esetleg több évig orvos nélkül van és hogy ha még is rá van utalva valaki egy orvos segítségére, akkor 20-30 kilométer távolságról kell orvost hivatni. Megezik az, hogy amíg orvost kapnak, addig már régen meghalt a beteg. Megezik az is, hogy a községekben gyermekbetegség pusztit, egész községekből kihálnak a gyermekek, de orvos nincsen, aki a gyermekeket az életnek megmentené.

A kívándorlás is nagy baja az országnak. Kétségtelen, hogy vándorolnak ki a környékbeli községekből. Ez mind igaz és így igaz az is, hogy ez apasztja az ország lakosságát. Sok bácskai munkabíró családot visz a tengeren tulra az Océánt járó, embert nyelő nagy hajó.

A cikkíró azonban valamit figyelmen kívül hagyott, A falu a legkritikábban nyújt a népességnek más kereseti al-

kalmat, mint aminőt a föld, a mezőgazdasági munka nyújthat.

A statisztikai kimutatáshoz fűzött fejtegetésben nem keresi a helyes uton az okát annak, hogy miért a negyvenhét percentes népszaporulat Bácsborsódon és miért a tíz percentes apadás Felsőszentivánon. Pedig érdemes ám azzal a kérdéssel foglalkozni.

Bácsborsod primitívabb falu volt tíz év előtt, mint Felsőszentiván. Még rendezett utcái sem voltak. És mégis tíz esztendő alatt 862 lelekkel szaporodott a község népe. Mi okozhatta ezt?

Nagy darab földbirtokok szabadultak fel, nagy darab földbirtokot parcelláztak, apróztak fel. A földre éhes nép, a kereset után vágyó nép nem vett vándorbotot a kezébe, nem vándorolt ki se Amerikában, se pedig Németországba nem keresett idegen országban munkát. Idehaza maradt, mert földhöz jutott és mód adatott neki, hogy megmunkálja a hazai rögöt, hogy abból termelje ki a betevő falatját.

Amint a járásbeli községek néphulámzását figyelemmel kísérjük, megállapíthatjuk, hogy ott, ahol a nép földhöz juthat, ott szaporodik a lakosság, ott ahol a nép nem mozdulhat, földhöz nem juthat, ott nincsen szaporulat, sőt inkább közelebb áll az apadáshoz.

Ha tehát azt akarjuk, hogy a nép ne hagyja el az országot, ha a haza rögehez akarjuk kötni véreinket, akkor nem kívándorlási törvényt, hanem szociális törvényeket kell hozni és oda kell törekedni, hogy a nép földhöz jusson.

Ezt azonban csak akkor érhetjük el, hogy ha tudatára ébred ebben az országban mindenki annak, hogy az általános egyelő választói joggal minden magyar állampolgárt jogaihoz juttassunk, hogy letörjük az osztályuralmat és megalkossuk a népparlamentet

A városi közkórházban

sok a beteg — kevés a hely.

Betegfelvételek akadályokkal.

Baja, 1911. február 10

Városunk egyetlen modern, a közegészségügyet szolgáló hivatalos intézménye a városi közkórházunk, amelyet nagy költséggel

építettünk fel néhány esztendővel ezelőtt. Nos hát, ez a mi modern intézményünk, ez a mi büszkeségünk közel sem az, aminek a nagy közönség, a laikus, a viszonyokat nem ismerő nagy közönség hiszi.

Valami dolgom akadt tegnap a városi közkórházban. Nem riportra mentem, nem a viszonyok tanulmányozására, csupán egy magánügy elintézése végett.

És amint belépek a hatalmas főépület kapuján, amint a folyosóra lépek, akaratiánul is előtérbe kell tolnia a hivatásomnak. A folyosón nyöszörögve üldögel egy beesett arcú, sápadt, vézna ember. Ül és vár. Hozzálépek és megkérdem tőle, hogy mire vár. Azt mondja:

— Nagyon beteg vagyok. Alig-alig bírom magamat. A kórházban szeretném magamat felvetetni, de azt mondják, hogy nem lehet. Várok. Talán megkönyörülnek rajtam a doktor urak és felvesznek. Mert ha nem, úgy el kell pusztulnom. Beteg vagyok, nagyon beteg és nincs hol lehajtsam a fejemet. Odahaza nincsen ápolásom.

Megdöbbenő, szinte megrendítő ennek a szegény embernek a panasza. Beteg, nagy beteg és itt van a városban egy hatalmas kórház sok-sok épülettel, amelyben egy, egyetlen-egy embernek nem jut annyi hely, ahol lepihenhessen, ahol betegségére enyhülést, gyógyulást keressen.

Bemutatkozom egy arra haladó fiatal orvosnak és kérdem, igaz-e, való-e, amit ez a beteg, ez a szegény ember panaszol? Igaz-e az, hogy a kórházból kiutasítanak beteget, nem vesznek fel olyan beteget, akinek a kórházra, az orvosok segítségére szüksege van.

A fiatal orvos vállat von:

— Nem tehetek róla. Nem tehetünk róla. Ezt az embert a sebészeti osztályon kellene felvennünk. De hova tegyük, hol helyezzük el. Hiszen nincsen helyünk. Ebben a nagy kórházban nincsen hely!

Utóbb hallottam, hogy az igazgató-főorvos mégis csak szorított helyet annak a szegény betegnek.

Benezek az egyik kórterembe. Hát, amit ott látok, az igazán megcáfolja azt az állítást, hogy ez a szépen épült kórház megfelel a modern hygieniai követelményeknek. A kedves testvér szives engedelmével végig megyek a kórtermen. **Vannak olyan betegek is, akik ágyban fekszenek.** Igen, de ugyanebben a kórteremben a földre helyezett szalmaszákon is fekszenek betegek. És akár hiszik, akár nem, egyetlen szalmaszákon három gyerek kuporog. Ugyebár ez ideális állapot? Pompás állapot. És ha már itt vagyok, végig megyek néhány kórtermen.

Belépek egy női kórterembe. Tizenkét beteg befogadására épült ez a terem. Nagy ablakok vannak rajta, világos, szellős a terem és amint belépek, nehéz, fojtó levegő ül meg a

tüdőmet. Nem a szokásos kórházi levegő ez, nem. Hanem a tulszuffolt szoba levegője.

A falak hosszában össze vannak tolvá az ágyak. Egész szorosan, hogy minél több ágynak legyen helye. És a terem közepe is tele van ágyakkal. És a földön is van szalmazsák. És ágyban, földön, mindenütt beteg, szenvedő beteg, akinek levegő, étet adó, friss levegő kellene. Az ápoló testvér szellőztet, de hiába.

Nincsen levegő. Hogyan is volna, amikor huszonöt szenvedő beteg fetreng egy olyan szobában, ahol csak tizennégy betegnek volna helye. És amint végig rovom a földszintet, az emelet, a belgyógyászati osztályt, a sebészeti osztályt, mindenütt csak zsufoltagságot, csak levegő-inseget látok.

Most már kezdem megérteni azt a helyzetet, amikor egy ilyen hatalmas nagy épületnek egyetlen zugában sem tudnak helyet szorítani a beteg, a szenvedő embernek. Most már kezdem megérteni azt, hogy miért utasítják el az olyan beteget, aki még tud a maga lábán járni, aki még nem esett össze. Most már megértem azt, hogy a kórházból igyeksenek felgyógyult betegeket elküldeni haza, vagy akárhova, csak ki, ki a kórházból. Még szüksége volna annak a szegény szenvedőnek a pihenés, de menesztik, küldik, mert hiszen tolaszának az új betegek, akik szintén gyógyulást keresnek. Fyógyulást! De adhat-e az orvos, ha nincsennek meg hozzá az eszközei. Hiszen az orvos is csak ember!

Amint lejjövök az emeletről, látom, hogy a kezelő hivatal is a főépületben van elhelyezve.

— Okvetlen itt kell lennie a kezelő hivatalnak a főépületben?

— Dehogyan. Lehetne az akárhol is.

Hát ez érthetetlen. Ha olyan nagy a helyszűke, miért nem teszik ki valahova, más-hova a gazdaság, hivatalokat? Hiszen azokban a helyiségekben, amelyet ez elfoglal, legalább 25—30 beteget lehetne elhelyezni! Ez mindjárt enyhítene a helyszűkén.

Amint kifelé igyekszem, az udvar tulsó végében eldugva látok egy kis pavillonszerű épületet.

A fertőző osztály! Ide hozzák a városból a hevenyfertőző betegségekben szenvedő gyermekeket.

Hát ez a fertőző osztály minden, csak nem az aminek lennie kell. Szűk, rossz, alig van benne egy-két betegnek férő hely és mégis hozzák ide a betegeket.

Ezen a tarthatatlan állapotban segíteni kell. Így, amint most vannak a viszonyok, nem maradhat.

Ha van hórházunk, hát legyen is helye a betegnek, hát találja is meg az a beteg, amit keres: Gyógyulást és pihenést.

Igy azonban nem maradhat. A fertőző osztály tarthatatlan állapotaira még visszatérünk.

A meggyilkolt férj.

Gara községben a múlt év november 12-én reggel 4 órakor Pekanov Ferencné kenyeret akart sütni. E fölött aztán az urával összeveszett. Az asszony kiszaladt az utcára, nehogy az ura megverje. Mikor Pekanov utána futott, az asszony beszaladt az apja, Sevarac Jakab házába. Nemsokára megérkezett Pekanov is. Az apa rátámadt a vejére és a lánya segítségével a földre rántották. Az asszony ekkor főszaladt a padlásra, egy borjúkötelet keresett és azt apjával Pekanov nyakára szorították. Pekanovné össze taposta az ura gyomrát és az arcát, majd egy konyhakéssel a hasába szurt. A larmára előfutó szomszédok azonnal orvost hívtak, de dr. Malesiner Emil orvos nem tudott már rajta segíteni, mert mire Sevarac házába ért, Pekanov meghalt.

A szabadkai kir. törvényszék esküdtörvényesége ma tárgyalta ezt az ügyet, Sevarac Jakab és Pekanov Ferencné bevallják, hogy meggyilkolták Pekanovot. Védelmükre felhozzák, hogy a meggyilkolt rosszul bánt velük, az asszonyt folyton verte. November 12-én reggel, mikor a gyilkosság történt, Pekanov a feleségét egy konyha késsel kergette végig az utcán. Nem előre megfontolt szándékkal ölték meg. A tanúk egybehangzóan azt vallják, hogy Pekanovék rosszul éltek, folyton zsörtölődtek, veszekedtek egymással. Vuity István tanu elmondja, hogy november 12-én reggel fél ötkor látta, hogy Pekanovné szalad végig az utcán. Pekanovot nem látta s így nem igaz, hogy a feleségét késsel üldözte volna. Pekanov csak később ment Sevarac Jakab házához.

Dr. Malesiner Emil közs. orvos azt vallja, hogy fél hétkor egy ember felköltötte és azt mondta, hogy Pekanov haldoklik, siessen hozzá. Hét órakor érkezett meg Sevarac házába, de Pekanov már halott volt. Véleménye és a boncolás eredménye szerint Pekanovot egy kötéllel megfojtották. Mikor Pekanovné az urát hasbaszurta, már halott volt.

A vád- és védbeszéd után az esküdtek Sevarac Jakabot és Pekanov Ferencnéét erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésben bűnösnek mondták ki. A törvényszék Sevaracot 4 évi, Pekanovnéét 7 évi fegyházra ítélte.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. február 10.

A képviselőház ülése.

Ujabb leleplezések Lukács körül.

A képviselőház mai ülésén ismét voltak szenzációk. Az ülés Majlánder Mihály elnöki elparentálásával kezdődött, Aztán napirend előtt felállott Szentiványi Árpád és Lukács tegnapi beszédét rágalmozónak és valósággal ellentétesnek mondotta.

Az elnök rendreutasítja Szentiványit, aki kijelenti, hogy csakis Lukács felvilágosítás után volna hajlandó bocsánatot kérni.

A bankjavaslatához Novák János és Zlinszky István szólaltak. — Szmracsányi György felvilágosítást kér a Lukács—Justh tárgyalások dolgában. Justh ügye tisztán áll a nemzet előtt annál kevésbé azonban Lukácsé. Lukács kijelenti, hogy ő nem hagyja magát Szmracsányitól ugratni. Annyit kijelent, hogy ő mindig a közös bank híve volt, az önálló soha sem.

Ekkor robbant fel a szenzáció bombája Justh Gyula szót kér és a következőket mondja:

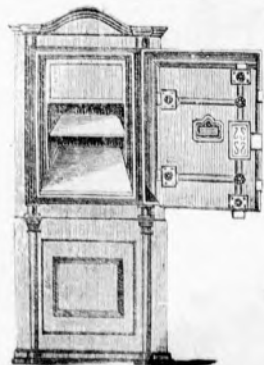
Amikor Lukács vele először, nyáron tárgyalt, a közös bank hívének vallotta magát. Ekkor megszakította vele a tárgyalásokat. Őszkor ismét kereste vele Lukács az érintkezést és ekkor már az önálló bank hívének vallotta magát, sőt hajlandó volt elhagyni a 67-es közjogi alapot és belépni a Justh-pártba.

Lukács sápadtan, idegesen állott fel és kijelentette, hogy ő előbb a választói jogot akarta.

Ezt valóban ismerte el Justh Gyula is. Justh beszédének hatása alatt kijelentette Szentiványi Árpád, hogy ezek után nem hajlandó Lukács pénzügyminisztertől bocsánatot kérni.

Kérelem.

A holnapi, szombat délutáni közgyűlés fontosságára való tekintettel felkéretnek a függetlenségi pártot támogató törvényhatósági bizottsági tagok, hogy a holnap délutáni négyórás közgyűlésen lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

Tűzmentes és betöréselleni vas

Pénzszekrény,

a legjobb hazai gyártmány, többféle nagyságban és

„gyári áruk mellett” kapható

Drescher Gyula kereskedésében Baján,

Phönix karikahajós varrógép család és ipari célokra

Singer-rendszer után készített és magyar gyártmányú Adria család varrógépek, eredeti

PFaff család varrógép.

Továbbá a varrógépekhez szükséges bármilyen alkatrészek jutányosan és pontosan lesznek kiszolgálva

NAPIHIREK.

A »Bajai Kereskedő Ifjak Egylete« által jövő héten tartandó művészestélye iránt az egész városban óriási érdeklődés nyílt meg. A közönség a legnagyobb elismeréssel van a derék egyesület agilis vezetősége iránt ezért a művészestélyért. A jegyekre való előjegyzés nagyban folyik, mert a művészestélyt lelkesedő publikum nem akarja elmulasztani az alkalmat, hogy élvezhesse Pálmai Ilka és dr. Rényi kiválóan nagy művészetét és a ma már országos nevű H. Szederkényi Annikó irónő felolvasását, amely szintén érdekes pontja lesz annak az eseményzámba menő művészestélynek.

Casino-estély. Folyó hó 15-én a Casinóban »Családi-estély« lesz táncal egybekötve.

A gyermek-menhely-bizottság kedden tartotta Drescher Béla tanár elnöklété mellett ez évi rendes közgyűlését. Drescher Béla visszaakart lépni elnöki tisztétől, de az általánosan meggyőződés közöhsajnak egedve, ezen tisztét tovább is megtartotta. Így elnök ismét Drescher Béla lett, dr. Beczassy Gyuláné társelnök és Olácsy György jegyző. Elnök betérjesztette évi jelentését, amelyből kitént, hogy a bizottság az elhagyott gyermekek könyveire, ruhájára és egyéb szükségleteire több ezer koronát költ.

Eljegyzés. Malonyai Elemér kántortanító Nagyenyedről folyó hó 8-án jegyezte el Katanics Sándor vállalkozó a kisbeleni gránitkőbányák részv. társaság képviselője leányát, Mariskát, Baján.

Pusztít a vörheny. A vörhenybetegség az egész városban óriási mértékben kezd terjedni. Eddig ebben a hónapban 35 megbetegedés történt, amely mind a legutóbbi napokra esik.

A »Bajai Sport Egylet« hólapi mulatása elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség. A jegyeket, amelyek számozottak és előre egyedül csak Lukács Viktor városház alatti trafikájában kaphatók, a publikum már nagy-részen lefoglalta.

Táncvigalom. A Bajai Munkás-Otthonban összpontosított szakszervezeti munkások a »Munkás-Otthon« pénztára javára 1911. évi február hó 12-én, az Ipartestület összes termeiben, Gondi Zsiga zenekara közreműködése mellett műkedvelői előadással és nemzetközi világpóstával egybekötött táncvigalmat rendez. Kezdeté este 8 órakor. Helyárak: I. hely 1 kor. 40 fill., II. hely 1 kor. 20 fill. Állóhely 1 kor. Az esti pénztárnál minden jegy 20 fillérral drágább. Jegyek előre válthatók Fischer Pál kereskedésében. — Minden jegy után az oktatásügyi pénztár javára 4 fillér fizetendő. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. Főpróba 1911. február hó 10-én este 8 órakor. Belépti-díj 20 fillér. Szinre kerül: »Kellemetlen vendég« bohózat öt felvonásban.

A „jószívű“ korcsmáros. Érdekes eset foglalkoztatja most a csendőrséget. Egy szegény ember jelentést tett a csendőrségnél, hogy egy korcsmáros neki különféle ruhára 1 korona kölcsönt nyújtott. Amikor a zálogot kiváltotta, a ruhából hiányzott asztalterítő és törölköző. A korcsmáros tagadta, hogy a ruhák nála volnának, de a házkutatásnál megtalálták. Közben kisült, hogy a korcsma-

ros „segíti“ a szegény embereken. Ad zálogra 1—2 koronás kölcsönt. Egy koronára 30, 2 koronára 60 fillér kamatot szedett hónapjában. Persze feljelentették.

Menekülés véren-tűzön át. Érdekes emberpart tartóztatott fel utalan utjában a bezdáni csendőrség. Egy fiatal orosz zsidó és még fiatalabb, egészen gyerekasszony az illetők, kiknek bűnük semmi, csak az, hogy széles hazájuk a világ és nincs az a darabka föld, hol annyi bujdosás után végre megnyugodnának. Egy tönkreslányított vén gebe, egy még silányabb, szerűsátoros parasztszeker, benne néhány primitív háziesszköz; ez minden vagyonuk. Az éjszakát a bezdáni csendőrség udvarán töltötték a kocsiban, az éjszakai metszős hideg nem árt nekik, idejük, alkalmuk volt már elég, hogy megszokják azt. Magyarul nem tudnak, nemetül hallgatta ki őket a csendőrmester. A férfi névszerint Grün Áron azzal a közönséggel, mely a sokat szenvedett emberek előadási módorát jellemzi, szépen, sorjában elmondta a csendőrmesternek, hogy miért kellett távozna Odeszából, a szülővárosából, mi minden keresztül ment azóta, míg végre idekerült a bezdáni tanyák köré. Odesszában fűszerüzlete, vagyona volt; feleségével, csöpp gyermekével szépen megélt abból. Kitért azon a pogrom: házát felgyújtották, üzlete, áruja bennétek és bennégett a gyermeke is. Egy fillér nélkül, csak szívében a tengerkeserűséggel menekülnie kellett a városból. Eljutott valahogy Varsóig, de ott is csak hetekig maradt, kitért a zsidóüldözés, és ő futott tovább. Így került Magyarországra, hol hosszú szenvedés és inség után végre eljutott Budapestre. Elhatározta, hogy kimegy Amerikába s ezért jelentkezett a budapesti konzulnál és kérte, adjon neki negyven koronát, neki még van 120 koronája s ezzel az összeggel kivándorol Amerikába. Negyven koronát kért, hát 20 koronát kapott a konzultól. A 140 korona még arra sem volt elég hogy jegyet váltson magának és feleségének. Elhatározta, hogy a hátralevő összeget munkával fogja megkeresni, de sehohsem talált, Kocsit és egy rossz gebét vásárolt, most csontot, rongyot, tollat szed s úgy akar megélni. Engedély nélküli házalás miatt indítottak a bolygó zsidók ellen eljárás.

Gyarmati-féle teljesen iz és szagnélküli csukamáj-olaját szívesen szedik gyermekek és felnőttek. Kapható: **Gyarmati Emil** gyógytárában, egy üveg ára 1 kor. 60 fillér.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatali telefonszáma: 101

A jégpálya nyitva!

Személy jegy 1911 febr. 11-től 3 korona,
Deák-jegy " " " 2 "

Mechanikai és gépműhelyemben

elvállalok minden e szakmába vágó munkát egy helyben, mint vidéken.

Gyors és pontos munkáért szavatolok.

Ugyanitt jó házból való fiu tanulónak felvétetik
Kölcsey-utca 13. sz.
: (Majduska-ház) :

Fränkl Ignác.

Eladó 2 darab svájci fajta

:- hasas tehén. :-

Tudakozódni lehet Kádár u. 7. sz. a.

Kiadó

a Flórián utca és Madách utca sarkán levő házamban egy sarok **bolthelyiség és egy udvari lakás.**

Spitzer Ignác.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0⁰ alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

KOBRAK CIPŐK

NAGYGYÁRI RAKTARA

Lázár Sámuelnél.

RAKTARON TART MINDEN FAJTA CIPŐT
A LEGJOBB KIVITELBEN

Bajai gőz- és kádfürdő.

Nyitva reggel 6 órától este 7 óráig.

Uraknak gőzfürdő:

Minden nap reggel 7 órától délt 1 óráig.

Szombaton egész nap uraknak.

Hölgyeknek gőzfürdő:

Hétfőn, szerdán, pénteken délután 2 órától.

Kádfürdő bármely órában igénybe vehető.

Á R A K:

Gőzfürdő	1 K — f	} 50 gőzfürdő-jegy 30 kor. 1 évi bér korlátlan (napl egyszeri fürdő) fűtéssel a gőzfürdőben 60 korona. Ezen jegy csak egy személyre szól.
I. oszt. kád	1 K 20 f	
II. oszt. kád	1 K — f	
12 darab gőzfürdő-jegy	10 K — f	
6 darab gőzfürdő-jegy	5 K 50 f	
10 darab I. osztályú kád	10 K — f	
10 darab II. osztályú kád	9 K — f	

Jó masször és masszörnő, kitűnő tyúkszemvágó a n. é. közönség becses rendelkezésére áll. Figyelmes és pontos kiszolgálás, valamint a kellő tisztaságról gondoskodva van.

Tisztelettel

Sárközi Béla

fürdőbérlet

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

Eladó szőlőkarók

Finom hasított akácza szőlőkarók fatörzsből készítve eladók. Kaphatók 140 centiméter hosszúságtól 165 centiméter hosszúságig árak: 60 koronától feljebb, nagyobb vásárlásnál lenyeges árengedmény. Bajára szállítva.

Kapható Reile Nándornál
Vaskút.

Nánay Lajos

könyvnyomdája
== Baján. ==

Z

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

Tele-
fon 115.

Egy a könyvvitel, kereske-
delmi számtan, váltóisme-
ret és gépirásban jártas
: : leány, állást keres. : :
Cím a kiadóhivatalban.

Ludmájakat

dekáját 3—3½ fillér árban ismét vesz

Zwillingern Arnold

kereskedő.

Eladó ház.

A Petőfi Sándor utcában 64 sz. alatti
5 szobával és megfelelő mellékhelyisé-
gekkel bíró ház a legtöbbet ígérőnek
azonnal eladó.

Van szerencsém Baja s vidéke nagyjérdemű
közönségét értesíteni, hogy külföldi tanul-
mányutamról megérkeztem, ahol is a ruházat
u. m. *úri s női kosztümök sikkes szá-
báztatában* 3½ heti *curzust vettem*,
amelyről előre is biztosíthatom a mélyen
tisztelt közönséget, hogy az általam készí-
tendő úri s női kosztümökkel a legkényesebb
igényeket kielégítem.

Kérve, hogy b. rendelményeivel megbizni
kegyeskedjék s ennek vártában vagyok

mely tisztelettel

Blum J. Izidor

angol úri s női szabó

Erzsébet királyné-utca 14 sz.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs csodaszer

A Dr. BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN,

mely városunk piacán is megjelent. Felülmulthatatlan gümőkörös izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, rheuma, köszvény, csúsz, ischiás, ízületi lob és zsábjában szenvedők, végül égési sebek fájdalmainak megszüntetése. Kiváló fertőtlenítő és testóvó házszer.

Kapható Baján LAZAR SAMUEL optikai, sebészeti és kötszerárú üzletében,
1.20., 2. és 2.50 koronás üvegekben. Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest,
II. ker., Fő-utca 77/c. szám.

MEGJELENT

az új polgári perrendtartás
zsebkönyve.

KAPHATÓ:
IFJ. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében
.. BAJÁN ..

Ar 5 korona.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölsönöket

feldekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.